

Hundfoder – En djungel

Av: Veronica Ekvall 2008

Innehållsförteckning

Inledning	s. 1
Hundmatens historia	s. 2
Näringsämnen	s. 3-6
NRC-normen	s. 6
NRC-normen, tabell från 1974	s. 7
NRC-normen, tabell från 1985	s. 8
Ved finns egentligen i fodren?	s. 9
Torrfoder	s. 9
Reflektioner på torrfoder	s. 10
Färskfoder	s. 11
Reflektioner på färskfoder	s. 12
Vilket foder har jag valt att ge mina hundar?	s. 13-14
Litteraturförteckning	s. 15

Inledning

Torrfoder, färskfoder, allergifoder, hemlagat, torkat, bakat, halvfoder, helfoder.....

Listan på olika fodervarianter kan göras lång. Går man sedan in på vilket märke/tillverkare man ska handla av blir listan näst intill oändlig. Redan här är man som ”normal” konsument ganska förvirrad. Frågar man sedan uppfödare, tränare, veterinärer etc. vilket foder som verkligen är det bästa får du lika många olika svar som det finns hundfoder. Alla tycker olika och har olika erfarenheter och rekommenderar därför också helt olika. Förvirringen ökar och tillslut väljer man bara ett i högen som man har hört ska vara ok. Vad man stoppar i hunden tror jag inte många är speciellt medvetna om....

Anledningen till att jag valde att skriva om detta, tillsynes omöjliga, ämne är att jag tycker det är väldigt intressant plus att jag tror att man som instruktör kommer få frågor om just hundmat.

I det här arbetet kommer jag att jämföra innehållsförteckningar på olika torrfoder och färskfoder. Jag kommer även att redovisa mina personliga tankar kring dem samt motivera varför jag valde det fodret jag ger mina hundar. Allra först tänker jag dock börja med att kort berätta om hundmatens historia samt vad hunden behöver få ut av sitt foder för att må bra.

Min ”rottis” Maxi -07

Hundmatens historia

Den första riktiga hundfodertillverkaren anses vara James Spratt som på 1860-talet lanserade det första hundkexet i England och senare även i USA. År 1887 dök den första reklamen för Spratts hundkex upp i tidningen "Hunden".

I Sverige lanserade AB A. Heyman Vårgårda Hundmjöl 1902. Hundmjölet tillverkades av en biprodukt från den havregrynstillverkning som Aron Heyman ägnade sig åt. Det blev med åren en etablerad produkt och utgör fortfarande grunden till dagens "Doggy". Under första världskriget fanns även, förutom Vårgårdamjölet, Boråsbrödet, Lissibrödet samt ett mjöl från Göteborgs vals- och riskvarn. Dessa var inte några helfoder utan endast avsedda som komplement till den hemlagade hundmaten. Under mellankrigstiden ökade importen och därmed tillgången till nya produkter. Några av de produkter som fanns var bl.a. Tengers Hundbröd, Karos Hundkex och Valpkex, Sote's Hundfodermjöl och Svea Hundmjöl.

Den första konserverade hundmaten såldes på 1930-talet av bröderna Chappel i USA och det var även de som introducerade det första torrfodret på marknaden. Det kom att dröja ytterligare tjugo år innan den första konserverade hundmaten dök upp i Sverige. Det var Gustaf Björck, professor vid veterinärhögskolan, som utvecklade och presenterade en "hundkorv" på 1950-talet. Hundkorven blev sedan en burkkonserv som såldes under namnet "Tripp".

Under 1950-talet kom även torrfodret till Sverige. Det var ett företag i Södertälje, Ewos, som 1954 lanserade ett peletterat torrfoder som såldes under namnet "Sniff". Någon riktig genomslagskraft fick torrfodret dock inte förrän senare under 50-talet då Vårgårda kvarn och Väse grynverk inledde ett samarbete med varandra och utvecklade "Doggi" tillsammans med professor Björck. (När "I:et" byttes mot ett "Y" verkar ingen veta säkert.)

Idag är torrfoder den vanligaste fodertypen, men även konserver, halvfuktiga "korvar" och fryst foder förekommer. Det frysta fodret är på stark frammarsch, i alla fall i Sverige och USA.

Hundfodermarknaden har ett brett utbud av foder och hundkex och säljs nästan överallt; matbutiker, djuraffärer, veterinärkliniker m.m. 98% av hundarna i Sverige äter någon form av kommersiellt foder. De äter vanligtvis två gånger om dagen med en stor del torrfoder och en liten del matrester.

Mängden tillverkad och importerad hundmat uppgick år 2005 till c:a 68 148 ton där torrfodret stod för 58 012 ton.

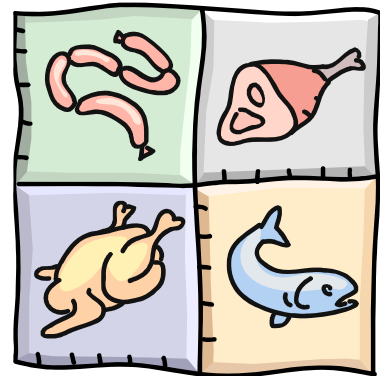
Näringsämnen

Det finns sex grupper av näringsämnen: Protein, fett, kolhydrater, vitaminer, mineraler och vatten. För att hunden (och vi) ska må bra behövs en välbalanserad blandning av dessa.

Protein

Proteinet är kroppens byggmaterial som hjälper till att bilda mjukdelarna och pälsen. Proteinet består av mer än tjugo olika aminosyror som hunden behöver för att kunna skapa sitt eget protein. Av de tjugotalet aminosyror är det ungefär tio stycken som är livsnödvändiga s.k. essentiella aminosyror. Källor som innehåller essentiella aminosyror kallas kompletta proteiner.

Det naturliga för hunden är att proteinet hämtas ifrån djurriket. Animaliskt protein har ett bättre näringsvärde för hunden och kommer främst från ägg och kött. Andra exempel på animaliska proteiner är fisk- och mjölkprotein. Det sistnämnda är väldigt viktigt så länge hunden växer. Vuxna hundar kan ha svårt att tåla mjölken p.g.a. att de saknar enzymet laktas.

Vilket som är det bästa köttet för hunden är det, även där, olika åsikter om. Vissa menar att det är kyckling och andra menar att det är nöt eller får. Personligen tror jag nöt/får eftersom det innehåller mer järn än kycklingköttet. Både nöt- och fårkött kan med fördel ges rått så länge fårköttet varit fryst innan. Fläsk-/griskött är mindre bra och måste kokas ordentligt innan det ges då det kan innehålla ett virus, pseudorabies, som ger liknande symptom som vanlig rabies. Om hundar eller katter drabbas av detta virus ligger dödligheten på 100 %. Kött från kyckling och vilt har en högre proteinhalt än det andra köttet och kan orsaka tarmstörningar. Kyckling och kalkon är, som jag nämnde tidigare, inte lika rikt på järn som det röda köttet. Fågel bör alltid kokas p.g.a. campylobakter som är en sorts sjukdomsframkallande bakterier.

Inälvsmat ska man alltid vara försiktig med och de bör alltid kokas lätt. Inälvor är rikt på ämnet purin, som finns i både kaffe och kakao som ju är giftigt för hundar. När man ger inälvor ska man inte glömma att både lever och njure faktiskt fungerar som kroppens avdumplingscentraler och kan innehålla gifter. Proteiner finns även i vissa grönsaker/vegetabilier. Dessa proteiner är dock inte lika fullvärdiga som de animaliska och bör endast användas som komplement för att få en så komplett fodergiva som möjligt. T. ex. är det bra att ge muskelkött ihop med vete och mjölk och köttmjöl ihop med majs. Detta för att uppnå bästa tänkbara balans mellan de essentiella aminosyror.

För att få en uppfattning om vilken kvalitet proteinet håller brukar man prata om proteinets biologiska värde. Biologiska värdet anger i procent hur väl ett protein överensstämmer med hundens behov. Ägg är det som ligger i topp med hundra procent, därefter kommer kött, av god kvalitet, fisk och mjölk som ligger på åttiofem- till nittio procent. Med andra ord ju högre biologiskt värde desto bättre tillgodogör sig hunden proteinet vilket innebär att man inte behöver ge så stora kvantiteter.

I många torrfoder ingår köttmjöl. Köttmjölets biologiska värde ligger vanligen på c:a fyrtio procent vilket inte ens motsvarar hälften av det biologiska värdet på färskt kött. Köttmjöl görs i allmänhet av sådant som inte kan användas till något annat t.ex. fötter, skallar, fjädrar, ben, päls, tagel etc. Utomlands används även kadaver vid tillverkning av köttmjöl. Det är förbjudet i Sverige och den som exporterar hit måste lämna ett intyg till jordbruksverket att köttmjölet är kadaverfritt.

Frågan som jag ställer mig då är; hur ofta kontrolleras det ordentligt...?

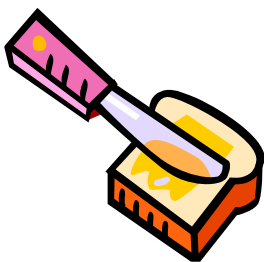
Naturligtvis har även vegetabiliska proteiner ett biologiskt värde. Vet inte exakt vad det ligger på men det är så pass lågt att det blir svårt att täcka hundens proteinbehov med enbart vegetabilier.

Vet att det finns veganer som menar att hunden inte behöver äta kött. Detta stämmer kanske rent teoretiskt men det har visat sig att hundar som tvingats bli vegetarianer eller veganer har efter en tid fått väldigt dåliga värden.

Att skaffa en hund och sedan tvinga den till att bli vegetarian är bara själviskt och dumt! Tycker personligen att man ska respektera att hundens "naturliga" föda består av såväl animaliskt som vegetariskt protein.

Fett

Precis som proteinet är det finns fetter i två varianter; vegetabiliskt/fleromättat och animaliskt/mättat. I motsats till proteinet är det det fleromättade fett som är livsnödvändigt för hunden. Fleromättat fett bör dock inte överdoseras då behovet av e-vitamin ökar kraftigt. Då e-vitaminet "hänger ihop" med a-vitamin minskar således även det efter ett tag och kan skapa en rad problem. Det räcker att ge en medelstor hund c:a en matsked solros- eller majsolja/dag. Är det en digivande tik, valp eller en unghund kan dosen dubblas.

Vill man höja fetthalten i hundens foder stat bör man göra det ned animaliskt fett, t.ex. smör. För att hunden lättare ska ta upp fett kan det bres på en rostad brödbit.

Brist på fleromättade fetter leder till bl.a. torr och fnasig hud, dålig päls med håravfall, klåda i öron och på tassar.

Kolhydrater

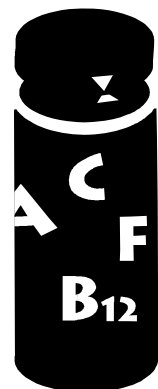
Kolhydraterna ger hunden energi och växtfibrer som är bra för mag- och tarmfunktionen. De ger även volym åt matportionerna och fungerar som bukfylla så hunden ska känna sig mätt. De kolhydrater som vi vanligtvis blandar i hundmaten är någon form av spannmål. Mest lämpliga till hunden är vete, majs, ris och korn. Havre används sällan och råg anses vara direkt olämpligt då det kan ge hud- och pälsproblem samt tarmstörningar. Om man själv ska tillsätta spannmål i hundmaten är det viktigt att tänka på att koktiden behöver dubblas jämfört med vad som står på förpackningarna. När det kommer till grönsaker och rotfrukter, som ju är så viktigt för oss människor, har hunden inte något direkt behov av detta. Om man ändå vill dryga ut fodret med t.ex. morötter måste dessa kokas ordentligt och mosas för att hunden ska kunna tillgodogöra sig dem. Anledningen till att hunden inte kan tillgodogöra sig råa grönsaker beror på att hunden har kortare tarmkanal än oss människor. Hunden har ca tre och en halv meter tarm och vi elva meter. En grönsak man absolut inte ska ge är lök. Lök är giftigt för hundar då det förstör blodbilden och hunden kan få blodbrist (anemi). Frukt är en sak som hunden inte behöver. Att lära hunden äta frukt är bara onödigt. En del hundar tycker om att äta äpplen som fallit ner, de kan ge problem med hud och päls. Man ska heller inte glömma att frukt innehåller ganska mycket socker och är man inte duktig att borsta tänderna på sin hund kan det leda till karies.

Vitaminer och mineraler

Att det är viktigt att äta ordentligt med vitaminer och mineraler vet alla. Vad många inte vet är att det är lika viktigt att balansen mellan de olika ämnena är korrekt. Både över- och underdosering kan leda till försämrat upptag av andra olika näringsämnen. Doseringen är olika beroende på ålder, en växande valp/unghund behöver dubbla mängden vitaminer och mineraler jämfört med en vuxen hund av samma ras. (Man beräknar alltså mängden tillskott efter rasens vuxenvikt och inte efter valpens aktuella vikt.) Om hunden äter medicin ska man ha i åtanke att viss medicin, t.ex. kortison, kan försämra mineralupptaget.

Vitaminer kan delas in i två grupper, vattenlösliga och fettlösliga. De vattenlösliga är c- och b-vitamin. Dessa kan inte överdoseras då överskottet försvinner ut ur kroppen. B-vitamin kan dock ge viss förgiftande effekt om hunden skulle äta en hel burk på en gång. De fettlösliga vitaminerna är a, d och e. Dessa lagras i kroppen och ska balanseras gentemot varandra. En del e-vitamin, tio delar d-vitamin och hundra delar a-vitamin enligt NRC-normen.

Hunden har ganska stor tolerans mot a-vitamin men ska inte ges till dräktiga tikar då fosterskador kan uppstå. Däremot efter valpning kan tiken behöva extra tillskott.

När det gäller e-vitamin finns inga belägg för att det skulle kunna överdoseras. D-vitamin däremot kan vid för stor dos leda till skador på både skelett och hjärtmuskulatur.

A-vitaminet är det så kallade växtvitaminet. Det ska alltid vara minst tio gånger mer a- än d-vitamin annars kan det uppstå a-vitaminbrist. A-vitaminet är också bra för hud och slemhinnor. Brist på a-vitamin yttrar sig ofta som t.ex. rinnande ögon och förhudskatarr, som är vanligt hos valpar och unghundar. För att hunden ska kunna ta upp a-vitamin ordentligt måste balansen vara rätt med e-vitamin.

C-vitamin kan hunden i viss mån framställa själv, men vid speciella påfrestningar kan den behöva extra tillskott, exempel på detta är arbetande slädhundar, dräktiga tikar och valpar.

En annan balans som är viktig är den mellan kalcium och fosfor. Det ska vara en del fosfor och 1,2-1,4 delar kalk. Överdoserar man kalk (avföringen blir vit när den torkat) kan det ta med sig andra mineraler och spårämnen ut och det blir då brist på dessa. Äter hunden ett helfoder behöver den inte kalktillskott då balansen alltid är korrekt i dessa.

Överskott på fosfor kan leda till urkalkning av skelettet.

NRC-normen

NRC står för National Research Council och är ett forskningsråd i USA som utarbetar normer när det gäller det dagliga intaget av näringsämnen för olika djur och människor.

Den första normen man anammade för hund kom 1974 och var då framtagen för svin.

Normen som ligger till grund för tillverkningen av de första helfodren anger hur mycket det skulle ska innehålla per kilo foder. Normen från 1974 tycktes fungera ganska bra, fast den var framtagen för svin, och ändrades inte till en "riktig" hundnorm förrän 1985. I den nya normen hade man framför allt sänkt kalcium-, fosfor- och salthalten. Man höjde även selenhalten för valpar.

Den nya normen var förvisso framtagen för hund men den var anpassad efter beagles med en medelvikt på ca tio kilo och tre kilo för valpar. Detta gör att normen inte kan användas rakt av utan endast som riktmärke. En beagles

minimibehov ligger ju en bit under en grand danois...

Vissa tycker att den första NRC-normen från 1974 är bättre och använder den med undantag från fosfor- kalk- och saltmängden. Personligen tycker jag man ska använda den som är framtagen för hund men hela tiden tänka på att den är ett riktmärke för hundens minimibehov och ingen exakt tabell som passar alla hundar.

National Research Council's näringstabell 1974

<i>Rekommenderat innehåll av olika näringsämnen per kg torrfoder/helfodertyp (90% torrs substans)</i>		<i>Behov av olika näringsämnen per kg kroppsvikt/dag</i>	
		<i>vuxen hund</i>	<i>växande valp</i>
Protein	20 %	4,8 g	9,6 g
Fett	4,50 %	1,1 g	2,2 g
Linolsyra	0,90 g	220 mg	440 mg
Mineraler			
Kalcium (Ca)	1,00 %	242 mg	484 mg
Fosfor (P)	0,80 %	198 mg	396 mg
Kalium (K)	0,50 %	132 mg	264 mg
Natriumklorid (NaCl)	1,00 %	242 mg	484 mg
Magnesium (Mg)	0,04 %	8,8 mg	17,6 mg
Järn (Fe)	54 mg	1,32 mg	2,64 mg
Koppar	6,5 mg	0,16 mg	0,32 mg
Mangan (Mn)	4,5 mg	0,11 mg	0,22 mg
Zink (Zn)	45 mg	1,1 mg	2,2 mg
Jod (J)	1 mg	0,034 mg	0,068 mg
Selen (Se)	0,10 mg	2,42 mcg	4,84 mcg
Vitaminer			
Retinol (A)	4,500 IE	110 IE	220 IE
Kolekalciferol (D)	540 IE	1,1 IE	22 IE
Tokoferol (E)	45 IE=mg	1,1 IE=mg	2,2 IE=mg
Tiamin (B1)	0,9 mg	22 mcg	44 mcg
Riboflavin (B2)	2 mg	48 mcg	96 mcg
Pantotensyra (B3)	9 mg	220 mcg	440 mcg
Niacin (PP)	10,3 mg	250 mcg	500 mcg
Pyridoxin (B6)	0,9 mg	22 mcg	44 mcg
Folinsyra (Bc)	0,16 mg	4 mcg	8 mcg
Biotin (H)	0,09 mg	2,2 mcg	4,4 mcg
Kobalamin (B12)	0,02 mg	0,5 mcg	1,0 mcg
Kolin	1100 mg	26 mg	52 mg

1 mg (milligram) = 0,001g. 1 mcg (mikrogram) = 0,000 001 g

National Research Council's näringstabell 1985

Minimibehov av olika näringsämnen i mängd per kg kroppsvikt och dag(1)

	vuxen hund(3)	växande valp(2)
Fett	1,0 g	2,7 g
Linolsyra	200 mg	540 mg
Protein (4)		
Arginin	21 mg	274 mg
Histidin	22 mg	98 mg
Isoleucin	48 mg	196 mg
Leucin	84 mg	318 mg
Lysin	50 mg	280 mg
Metionin-cystin	30 mg	212 mg
Fenylalanin-tyrosin	86 mg	390 mg
Treonin	44 mg	254 mg
Trypofan	13 mg	82 mg
Valin	60 mg	210 mg
Övriga aminosyror (icke essentiella)	1 266 mg	3 414 mg
Mineraler		
Kalcium (Ca)	119 mg	320 mg
Fosfor (P)	89 mg	248 mg
Kalium (K)	89 mg	240 mg
Natrium (Na)	11 mg	30 mg
Klorid (Cl)	17 mg	46 mg
Magnesium (Mg)	8,2 mg	22 mg
Järn (Fe)	0,65 mg	1,47 mg
Koppar	0,06 mg	0,16 mg
Mangan (Mn)	0,10 mg	0,28 mg
Zink (Zn)	0,72 mg	1,94 mg
Jod (J)	0,012 mg	0,032 mg
Selen (Se)	2,2 mcg	6,0 mcg
Vitaminer		
Retinol (A)	75 IE	202 IE
Kolekalciferol (D)	8 IE	22 IE
Tokoferol (E)(5)	0,0 IE	1,2 IE
Vitamin K(6)		
Tiamin (B1)	20 mcg	54 mcg
Riboflavin (B2)	50 mcg	100 mcg
Pantotensyra (B3)	200 mcg	400 mcg
Niacin (PP)	225 mcg	450 mcg
Pyridoxin (B6)	22 mcg	60 mcg
Folinsyra (Bc)	4 mcg	8 mcg
Biotin (H)		
Kobalamin (B12)	0,5 mcg	1,0 mcg
Kolin	25 mg	50 mg

(1) Behovet för andra fysiologiska tillstånd har inte fastställts.

(2) Medelvärden för växande beaglevalp på 3 kg med en konsumtion av 600 kcal smältbar energi per dag.

(3) Medelvärden för vuxen hund på 10 kg med en konsumtion av 742 kcal smältbar energi per dag.

(4) Tillräcklig kvantitet för att tillgodose minimikravet av tillgängliga livsviktiga och icke livsviktiga aminosyror specificerade därnedan.

(5) Behovet beror på intaget av fleromättade fettsyror och andra antioxideringsmedel. En femfaldig ökning kan bli nödvändig om intaget av fleromättat fett är stort.

(6) Hunden har ett metaboliskt behov men ett dietiskt behov kunde inte påvisas då naturliga ingredienser ingick i foderstaten.

Vad finns egentligen i fodren?

Jag har valt ut tre torrfoder, tre färskfoder och ställt upp dess innehållsförteckningar bredvid varandra. Jag valde ett fransk-, ett amerikansk-, och ett svensktillverkat torrfoder. Alla färskfodren är svensktillverkade. Det som står överst i listan är det som fodret innehåller mest, nummer två näst mest och så vidare.

Torrfoder

Royal Canin

Vet. size nutrition-maxi

Majs
Hydrolyserat fågelkött
Majsmjöl
Animaliska fetter
Fågellever
Majsgluten
Sockerbetsfibrer
Mineraler
Vegetabiliska oljor
Jäst
Fiskolja
Spårämnen (inkl. kelaterade)
L-Tyrosin
Natriumpolyfosfat
Äggpulver
Hydrolysat från skal-
djur och brosk
Vitaminer

ANF-adult

kyckling & ris,
normalaktiva hundar

Kycklingköttmjöl (28%)
Bryggeriris
Helmalen majs
Helmalen vete
Kycklingfett
Betmassa
Naturligt kyckling-
smakämne
Bryggerijäst
Torkade hela ägg
Lecitin
Fiskmjöl
Majsglutenmjöl
Fiskolja
Yucca schidigera extrakt

Magnusson-original

"krav", normalaktiva hundar

Stenmalt ekologiskt full-
kornsvetemjöl
Köttmjöl
Kallpressad ekologisk
rapsolja
Ekologiska vetegroddar
Potatisfibrer
Mineraler
Vitaminer
Spårämnen

Reflektioner på torrfoder

Det allra första som slog mig när jag läste Royals- och ANF:s innehållsförteckning är mängden av obegripliga saker som står i listan. Behöver hunden verkligen yucca schidigera extrakt och vad sjutton är det bra för? Nästa grej som slår mig är antalet olika proteinkällor som finns även i dessa två foder. ANF börjar ju bra när kyckling- och risfodret faktiskt innehåller mest kyckling och ris. Men när man läser längre ner finns även både ägg och fisk. Finns även flertalet vegetabiliska protein- och kolhydratkällor. Inte undra på att det är svårt att komma till rätta med allergier. Annars tycker jag innehållsförteckningen faktiskt talar om vad fodret innehåller på ett begripligt sätt.

Royals innehållsförteckning däremot känns inte lika tydlig. Detta beror på att ANF tillverkas i USA där kraven på innehållsförteckningen är mycket högre än i Europa. Det räcker inte med att skriva "köttmjöl", utan det måste vara specifikt vilket djur det kommer ifrån. I Royals lista står "animaliska fetter". Det kan vara allt från noshörningsfett till musfett då bägge går under "animaliska fetter". Är heller ingen garanti att det är samma typ av djurfett som används i tillverkningen varför hunden kan tåla en säck men vara allergisk mot en annan trots att det är samma sort och märke. I Royals foder finns även L-tyrosin och hydrolysat från skaldjur och brosk. L-tyrosin är en förelöpare till det humörlyftande ämnet dopamin samt att det är nödvändigt för att kroppen ska kunna framställa sköldkörtelhormon och hydrolysatet är en källa för glukosamin. Min fråga är; ska detta verkligen vara tillsatt i fodret? Är det inte att betrakta som läkemedel? Känns som det är långt ifrån alla hundar som behöver detta i alla fall.

När jag kom till det svenska fodret, Magnusson, så kändes innehållsförteckningen väldigt mycket mer begriplig. Känns bra att de satsar på ekologiska varor, synd att de inte tillsätter "kravmärkt" kött också. Precis som Royals "animaliska fetter" har Magnusson "köttmjöl". Köttmjöl kan vara i princip vilken del som helst på djuret, från öron till svans och även ben, klövar etc. Framgår heller inte vilken typ av djur det är frågan om. Är det nöt, fågel, gris...? En annan sak att fundera över när det kommer till köttmjöl är ju hur stor del som är inälvor. Inälvor innehåller ju höga halter av purin som är giftigt för hunden. Även här verkar det vara svårt att få garantier på exakt vad maten innehåller. Annars känns det som ett trevligt svenskt foder tycker jag, utan en massa "himpa-jimpa".

Färskfoder

Nordic ”Bas”

Oxkött (45% tillsammans med
Vom vommen)
Potatisfibrer
Vetekli
Oxblod
Kalk
Mineraler
Vitaminer

Bravo

Animaliska produkter
från svenska nötdjur (40%)
Potatisfibrer
Ångkokt korn-havre-vete
Vetekli
Oxblod
Melass
Kalk
Mineraler
Vitaminer

Klass ”normal

Slaktfoderprodukter
av nötkött
Syrade mjölkprodukter
Vete
Korn
Havre
Havregryn
Vetegroddar
Vetekli
Potatispulver
Melass
Linfrö
Mineraler
Vitaminer

Reflektioner på färskfoder

Första tanken, helt klart, att det ser mycket bättre ut! Jag förstår alla ord i alla innehållsförteckningarna vilket inte känns självklart efter att ha läst torrfodrens innehåll.

Alla tre färskfodertillverkarna påstår sig använda köttprodukter av nöt men när jag ringde till Klass visade det sig att de blandade i fläskkött i fodret. De var inte helt säkra på hur mycket men runt 10 %. Detta framgår inte av innehållsförteckningen! Köttet blandas i rått och kan därför innehålla ett virus som kan leda till pseudorabies. Om hundar eller katter drabbas av detta är dödligheten hundra procentig. Om mina hundar åt Klass och jag fick reda på detta hade jag blivit mer eller mindre vansinnig!

Bravo skriver att de har 40 % ”animaliska produkter från svenska nötdjur”, vilket betyder att det kan vara både päls och klövar i maten. Det samma gäller Klass som använder sig av (förutom grisköttet) ”slaktfoderprodukter”.

Nordic skriver att de har oxkött och vom. När jag frågade dem om ”oxkött” även innefattade ben etc. svarade de: ”Nej. Det är oxhalsputs och det är som grytbitar fast med fett kvar.” P.g.a. att de inte använder sig av slaktavfall kan de garantera att varje omgång foder innehåller exakt samma saker. De använder heller inte flera olika spannmålsprodukter vilket jag tror är bra. Bravo ångkokar spannmålet vilket är bra för glutenkänsliga hundar.

En sak jag också reflekterade över är att Klass har syrade mjölkprodukter i maten. Verkar lite konstigt då många vuxna hundar är känsliga mot detta då de saknar enzymet laktas.

Måste säga att jag är helt för de frusna fodervarianterna. Är kanske lite bökgigare för oss hundägare, men verkar så mycket bättre!

Helfoder – bra eller dåligt?

Den här frågan kommer jag att ge mitt personliga svar på, då den kan debatteras i oändlighet. Det finns naturligtvis både för- och nackdelar med helfoder.

Fördelen med helfoder är ju att hunden i alla fall får i sig det mesta den behöver och det är smidigt för oss hundägare. Nackdelen är att det är svårt att kontrollera att säckarna verkligen innehåller allt det som står på dem. Jag ställer mig också frågan hur nyttigt det är att alltid få i sig allt (vitaminer, mineraler, fibrer etc.) på en gång?

Tycker man kan jämföra torrfodren lite grann med de frysta färdigrätterna som finns för oss människor. På pappret är de nyttiga och innehåller allt man behöver, men frågan är om så är fallet. Om man inte skulle äta något annat än frysta färdigrätter på ett helt år, skulle man ha bra värden då? De, precis som

torrfodren, är säkert bra som bas men behöver kompletteras med t.ex. färsk frukt och färska grönsaker för vår del och t.ex. fleromättat fett för hundens. Tror även hunden behöver mer bakterier i maten för att må bra i magen. Att låta hunden äta exempelvis hästbajs tror jag bara är bra för deras tarmflora. Torrfoder är ju näst intill sterilt då det hettas upp kraftigt under tillverkning. Man kan ju även välja ett helfoder som är fryst, s.k. färskfoder, där många av de hälsosamma bakterierna finns kvar.

Tycker alltså det är helt okej att köpa helfoder till sin hund. Jag tycker dock att man ska vara medveten om att hunden, trots ett "fint" foder, kan få brister som kan yttra sig som t.ex. allergier. Har ju blivit jättevänligt med foderallergi hos hundar och många gånger tror jag det kan vara en brist på något i foderstaten. Tycker också att man som hundägare ska vara nyfiken på vad som finns i säckarna och läsa innehållsförteckningarna. För att helfodren ska bli ännu bättre Är jag övertygad om att vi hundägare/konsumenter måste börja ställa frågor och kräva bra svar.

Vilket foder har jag valt att ge mina hundar?

När jag skaffade min första hund, Maxi, så var jag ganska omedveten när det kom till hundfoder. Till en början fick han samma foder som uppfödaren gav, ett ganska billigt, Kennel Axess tror jag det hette. Tämligen snart märkte jag att Maxi var väldigt torr och fnasig i huden. Även fast jag inte var så belevad i fodervärlden så tänkte jag direkt att han kanske var allergisk. På inrådan från en hundvan bekant, tillika djurbutiksägare, gick jag över till fodret Nutra Nuggets. Både pälsen och huden blev bättre, men han var så smal. Jag avmaskade enligt konstens alla regler men det var inte det som var felet. Inte heller hjälpte det att öka fodergivan för det gick tillslut bara rakt igenom. Maxi kunde bajsas upp till fem gånger på en vanlig promenadrunda. I början av promenaden var det alltid "normalfast" för att i slutet av promenaden vara riktig diarré. Pratade med några hundmänniskor på jobbet och de rekommenderade Royal Canin. Jag bytte foder igen. Detta fungerade bättre, men inte riktigt bra. (Vill påpeka att jag gav fodren ordentliga chanser och inte bytte efter ett par säckar.) Började nu överväga att prova riktiga allergifoder men blev tillsagd av ovannämnda hundbekant att jag skulle göra honom känslig om jag gav honom ett allergifoder...?

Så en dag kom en kompis till mig som hade en goldenhane som var ett riktigt "måndagsexemplar". Hon sa att hon provat ett nytt foder, ett färskfoder. Hon var helt lyrisk då Bellman t.o.m. börjat springa under promenaderna. (Om man träffat Bellman insåg man storheten i det hela!) Jag tyckte att det lät jättebra och beslöt mig för att prova. Fodret hette Nordic och producerades i en fabrik utanför Ystad.

Vid det här laget hade Maxi hunnit bli tre år. Han var liten och jättesmal. När vi mötte människor på våra promenader trodde de att han var en sex månaders tik...

Jag ringde till Nordic och sa att jag ville prova deras hundmat och att en kompis rekommenderat dem. De frågade var jag bodde och jag svarade. Anledningen till att de frågade var för att de gärna ville köra hem första lådan så de fick träffa min hund! Tyckte det kändes jättebra och väldigt seriöst. Maxi började äta Nordic Bas och det tog två veckor så hade han gått upp fem kilo! Då var jag övertygad. Har gett Nordic sedan dess, med undantag för tre månader då jag provade att gå tillbaka till torrffoder igen, men bytte snabbt tillbaka då han omedelbart började tappa i vikt igen.

En alldeles för smal "rottis" på 2,5 år.

Jag har besökt fabriken i Ystad där fodret tillverkas och jag kan säga, att hade jag inte varit vegetarian, hade jag kunnat göra en gryta på köttet som de använder i hundmaten. Var beredd på att det skulle lukta skunk i fabriken, men det gjorde det inte. Inte ens vommen luktade speciellt illa. De förpackar maten i plast som är godkänd för våra livsmedel och maskinerna som används är även de godkända för livsmedel. Känns väldigt tryggt att ge Nordic när andra färskfodertillverkare säger att maten inte kan tina i plasten. Vad innehåller den plasten, undrar jag då? När maten förpackats i plasten läggs den i lådor som sedan körs direkt in i ett frysrum där det är -30 grader Celsius. Där förvaras maten tills den levereras till- eller hämtas av oss hundägare.

Fem anledningar varför jag valt Nordic:

1. Hundarna mår bra och älskar det.
2. De har inte i en massa onödiga ingredienser, jag förstår det som står på innehållsförteckningen.
3. De garanterar att alla lådor mat innehåller samma saker.
4. Har hela tiden upplevt att de är intresserade av att mina hundar ska må bra.
5. Bra pris.

Litteraturförteckning

”How to get a healthier dog eller Hur man får en friskare hund”

Artikel av: Ann-Marie Hammarlund

”Små förändringar i kosten kan innebära stora förbättringar i hälsa.”

Artikel av: Helena Björk

”Om hundens utfodring”

Artikel av: Marianne Hermelin- Ahrenbeck

”Vitamin A -vitalt för hud och slemhinnor”

Artikel av: Ann-Marie Hammarlund

”Näringslära –vad är det bästa för hunden?”

Informationsblad från Lupus Foder AB

”Jämförelse av dietfoder till hund och katt på den svenska marknaden”

Examensarbete av: Johanna Eliasson SLU, Uppsala

Hemsidor:

www.nordichundfoder.com

www.mustela.se

www.royalcanin.se

www.lupus.se

www.hundmat.com

www.klassfoder.se

www.bravodjurfoder.se